

Téma týdne: Americké volby se blíží

Boj o voliče

Nejvíce energie v boji o voliče zaměřují kandidáti na státy „SWING“. Jedná se o označení států, kde je podpora republikánské a demokratické strany vyrovnaná a výsledek tak těžko predikovatelný. Patří sem například Arizona, Nevada, Nové Mexiko, Florida, Pensylvánie a Severní Karolína. Místní preference výrazně ovlivní téma koronaviru. To dokládá i realizovaný průzkum, podle něhož mají někteří voliči pocit, že vláda upustila od opatření příliš brzo. S uvolněním omezení nesouhlasilo 69 % obyvatel v Arizoně a 65 % na Floridě. Nakonec nelehkou výzvou může být obhájení tradiční republikánské bašty v Texasu. Jedná se přitom o stěžejní stát, který je počtem volitelských hlasů druhý nejdůležitější. Hrát se zde bude i o hispánské voliče, kteří tvoří 39 % zdejšího obyvatelstva. S brzkým uvolněním opatření zde nesouhlasilo 62 %.

Sociální nerovnost

Dané téma představuje důležitý pilíř prezidentské předvolební kampaně demokratického tábora Joe Bidena. Mnozí za jednu z hlavních příčin současné sociální nerovnosti v USA totiž vnímají kroky Trumpa týkající se daňové politiky. Trump výrazně snížil daně korporacím a velmi bohatým. Příjmové a majetkové poměry se nyní v USA výrazně rozcházejí. Poslední statistiky poukazují na fakt, že 10 % nejbohatších lidí se podílí na více jak 50 % národního příjmu. U této skupiny navíc tvoří spotřeba méně jak 65 % celkového příjmu. Naopak spodních 10 % z nízkopříjmových skupin obyvatelstva dává na spotřebu 99 %. Tento fakt letos výrazně podněcuje rozevírání sociálních nůžek, kdy bohatší obyvatelé mohli díky přebytkům z příjmů daleko lépe participovat na růstu cen amerických akcií. Aktuálně za sociálními nerovnostmi ale stojí především probíhající koronavirová krize. Velká část obyvatelstva z nižších sociálních vrstev musí v zaměstnáních typu práce v restauracích a službách čelit větším nejistotám. Ty totiž byly zasaženy daleko citelněji.

Vliv na investice

Nikdy v historii nemělo téma postoje ke klimatickým změnám v rámci prezidentských voleb takovou váhu. Podle některých průzkumů se od něj bude odvíjet rozhodování asi 25 % voličů. V případě návrhů demokratické strany se přitom jedná o smělý plán, který ambiciózně přebudovává podobu energetického odvětví ve prospěch elektřiny vyráběné v jaderných a vodních

elektrárnách. Plán počítá s produkcí elektřiny bez fosilních paliv do konce roku 2035. V případě vítězství amerického kandidáta Joe Bidena se tak dá očekávat expanze v oblastech obnovitelné energie. Z toho tedy mohou profitovat investiční instrumenty splňující požadavky ESG (enviromentálně a sociálně odpovědné chování společností) a instrumenty přímo zaměřené na výrobu obnovitelných zdrojů energie.

Americké trhy ale sledují demokratického kandidáta s nejistotou. Zvláště nepříjemné by pro ně mohlo být například zvyšování daní z příjmu právnických osob z 21 % na 28 %. Negativně zasaženy by pak mohly být sektory jako komunikační služby a informační technologie, které za uplynulé čtyři roky dokázaly v růstu těžit právě z daňové reformy schválené v roce 2017. Poklesem by si mohly projít i ropný a plynárenský průmysl. Existují i velice odvážné predikce, podle kterých by pod daňovou zátěží mohly firmy z indexu S&P 500 na výnosech celkem přijít o 9 %. Investiční banka JP Morgan dokonce v případě jeho vítězství vyhlíží až 5% nárůst ceny zlata. Biden je také velice často spojován s očekáváním umírněnějšího postoje v zahraniční politice. Snižování napětí v mezinárodním obchodu by mohlo vést k posilování trhů a měn ostatních zemí na úkor dolaru.

Závěrem k trhům v době voleb

Na historických datech nelze obecně mluvit o extrémně přemrštěných reakcích akciových trhů na americké prezidentské volby. Pohledem na konkrétní dny předcházející a následující po volbách jsou pochopitelně trhy o něco více rozkmitané. Například v roce 2008 index S&P den před volbami vyrostl o 4 %, následující den spadl o 5 %. Nespekulativního investora ovšem zajímá delší časový úsek. Tři měsíce před a po volbách v průměru neprocházely trhy nijak významně zvýšenou volatilitou, ta se pohybovala kolem 1 %. Nelze tedy hovořit o déle trvajícím efektu následujícím bezprostředně po volbách. Rozhodující bude až legislativní činnost v průběhu čtyř let. Neméně zajímavý je i pohled na průměrnou roční výkonnost indexu S&P 500 z období vlád demokratů a republikánů. Zde až překvapivě lepší výkonnosti dosahoval trh za vlád demokratů v podobě 13,3 % oproti republikánským 7,7 %. Výsledek ale ovlivnily například hospodářské krize, u kterých nelze vždy jednoznačně prokázat spojení s danou vládou.

Ing. Richard Bechník

Investiční analytik Fincentrum & Swiss Life Select a.s.